

**Proves d'accés a cicles formatius de grau superior de formació professional inicial,
d'ensenyaments d'arts plàstiques i disseny, i d'ensenyaments esportius 2012**

**Psicologia i sociologia
Sèrie 1**

**SOLUCIONS,
CRITERIS DE CORRECCIÓ
I PUNTUACIÓ**

INSTRUCCIONS

La prova consta de dues parts.

- PRIMERA PART: Comentari de text (A). Aquesta part val 4 punts.
- SEGONA PART: Escolliu UNA de les dues opcions (B1 o B2). Responen a TRES de les cinc qüestions que es proposen en l'opció escollida. Indiqueu clarament quines heu escollit. Només es puntuaran les tres qüestions que trieu. Aquesta part val 6 punts.

Contesteu totes les qüestions en el mateix full d'enunciats. En cap cas no es corregiran les respostes escrites en d'altres fulls.

PRIMERA PART (A): comentari de text.

Llegiu el text següent i responeu a les qüestions plantejades a continuació.

EDUARD PUNSET: Comencem parlant de l'estrès i de com afecta el meu cos i la meva ment. Quan un agent estressant altera el que tu anomenes «al·lòstasi» —de moment jo en diré «equilibri»—, automàticament la «glàndula mestra» del meu cervell comença a secretar hormones per recuperar l'equilibri sense que jo en sigui conscient. Puc entendre que el cervell ordeni als meus dits que es moguin, però com és possible que el cervell iniciï pel seu compte el complex procés de desfer els efectes de l'estrès en el meu cos?

ROBERT SAPOLSKY: Bé, de vegades es tracta d'un procés molt complex. Estàs assegut tranquil·lament i tot d'una penses: «Quants dies em queden perquè expiri el termini? Oh, no! Només me'n queden quatre!». De sobte, ets pres d'una reacció d'estrès. De vegades és a causa del que avui en dia s'anomena el *preconscient*. Els processos preconscients poden desencadenar una resposta de por sense que en siguem conscients. Una de les coses que s'han observat en pacients afectats del trastorn per estrès posttraumàtic és que, tot d'una, en el seu entorn pot haver-hi algun estímul que els desperti les pors sense que ni tan sols en siguin conscients: «Oh, aquesta veu s'assembla a la de la persona que em va fer això», o «s'assembla al carreró fosc on em va passar allò altre». N'hi ha prou amb un estímul preconscient perquè de sobte el cor comenci a bategar acceleradament i la persona sigui envaïda per una sensació de pànic, sense ser necessàriament conscient de per què li passa.

Adaptació feta a partir del text
d'Eduard PUNSET. *El viatge a la felicitat: Les noves claus científiques*.
Barcelona: Edicions 62, 2009

1. Definiu *emoció* i anomeu les emocions primàries o bàsiques.

[1 punt]

**L'emoció és un impuls involuntari, originat com a resposta als estímuls ambientals, que provoca sentiments i conductes de reacció automàtica en els éssers humans.
Les emocions primàries o bàsiques són: alegria-tristesa, ira-por, expectativa-sorpresa i rebuig-satisfacció.**

2. Indiqueu, com a mínim, dues estructures cerebrals subcorticals implicades en l'emoció.

[1 punt]

Amígdala, sistema límbic, hipotàlem, tronc de l'encèfal.

3. Indiqueu les dues conseqüències de l'estrès esmentades en el text.

[1 punt]

Acceleració dels batecs del cor, invasió d'una sensació de pànic.

4. Indiqueu quina branca de la psicologia s'ocupa de l'estudi de les estructures i els processos mentals, entre els quals figuren les emocions.

[1 punt]

La psicologia cognitiva.

SEGONA PART (B1)

De les cinc qüestions següents, escolliu-ne TRES.

1. La socialització és un procés llarg i complex. Relacioneu els noms dels autors de la columna esquerra amb les aportacions teòriques que fan en relació amb aquest tema, esmentades en la columna dreta. Empleneu les caselles en blanc amb la lletra corresponent a cada número.
[2 punts]

1. Sigmund Freud	A. Perspectiva de gènere.
2. Jean Piaget	B. Desenvolupament cognitiu.
3. Lawrence Kohlberg	C. Conductisme social.
4. Carol Gilligan	D. Complex d'Èdip.
5. George Mead Herbert	E. Desenvolupament moral.

1. 2. 3. 4. 5.

Cada resposta correcta es valora amb 0,4 punts.

2. Definiu *conflicte social* i poseu-ne dos exemples.
[2 punts]

El *conflicte social* és la situació que es genera a causa dels conflictes que fan que diferents segments de la societat s'enfrontin per aconseguir els recursos disponibles.

Exemples:

En les societats antigues: esclaus i amos.

En les societats agràries: servents i senyors.

En les societats capitalistes: capitalistes i proletaris.

Adjudiqueu 1 punt per la definició i 0,5 punts per cada exemple.

3. Responeu a les qüestions següents:

[2 punts]

a) Esmenteu dos agents de socialització.

Família, escola, grup d'iguals, mitjans de comunicació.

b) Esmenteu dos tipus de grups.

Primari, secundari, de referència, de pertinença, grup petit.

c) Anomeneu dos autors pertanyents als principals corrents clàssics de la sociologia.

Auguste Comte, Karl Max, Émile Durkheim, Max Weber...

d) Anomeneu dos tipus de necessitats segons Maslow.

Necessitats d'autorealització, necessitats d'estima, necessitats de filiació, necessitats de seguretat, necessitats bàsiques.

e) Esmenteu dues etapes del cicle vital.

Infància, adolescència, adultesa, vellesa.

Cada resposta correcta es valora amb 0,4 punts.

4. Indiqueu quines de les afirmacions següents són vertaderes i quines són falses:

[2 punts]

	<i>Vertader</i>	<i>Fals</i>
La perspectiva global fa referència a l'estudi i anàlisi, d'una banda, dels fenòmens i esdeveniments d'abast mundial; i, de l'altra, de la posició que cada societat ocupa tant en relació amb altres societats com en relació amb el sistema mundial.	X	
El paradigma del conflicte destaca les desigualtats, el canvi i els conflictes socials.	X	
El poble boiximà, de l'Àfrica Sud-occidental, és un exemple de societat agrícola i ramadera.		X
En les societats modernes, les persones de la tercera edat tenen un cert prestigi social.		X
A l'hora de prendre decisions o de formar-se actituds, les persones tenen en compte els grups de referència.	X	

Cada resposta correcta es valora amb 0,4 punts.

5. Llegiu el text següent. Completeu la taula amb informació relativa al paper que exerceixen els diferents sexes en la societat descrita en el text. Compareu aquesta societat amb la nostra.

[2 punts]

Hi ha un lloc a la Xina, a la vora del llac Lugu, on les filles són ben rebudes. Un regal que fa la família més gran i poderosa. Entre les províncies de Yunnan i Sichuan viu una petita comunitat, els *mosuo*, en la qual les dones administren els béns, ordenen la feina i manen. La matriarca distribueix les tasques del grup segons la intel·ligència, l'habilitat i la força de cadascú. La figura del marit no existeix. Elles s'uneixen per amor amb homes que les visiten de nit. Els pares no tenen cap responsabilitat sobre els fills, que viuran sempre en el clan matern, educats pels seus oncles.

[...] L'Erche [...] cada dia, al capvespre, visita el seu amor, la Latzo; té un fill amb ella però no és responsable de la seva formació, ni viu a la casa. [...] Els homes tenen menys preocupacions a la vida que les dones, són més lliures. Elles s'ocupen de tot, organitzen la feina i prenen decisions. Són més capaces. «A més a més, els homes *mosuo* vivim més feliços que els *han!*».

[...] La Jimalam és la *dabu* (matriarca), escollida per la seva saviesa i respectada fins a la mort pels descendents i la parentela. [...]

Un home *mosuo* ha d'exercir dos rols molt diferents: el d'oncle en el propi clan, on és respectat per tots i s'ocupa de l'educació dels nebots; i el de pare a la família de la dona a qui estima, «on no és lliure de fer el que vulgui», com diu en Chalaximu. «La dona té el caràcter més fort, sap manar.»

Adaptació feta a partir del text

La terra de les filles. Llac Lugu. Xina [en línia].

<http://www.annaboeye.com/matriarcados/index.htm>

	<i>Rol de la dona / femení</i>	<i>Rol de l'home / masculí</i>
La societat del Llac Lugu (La Xina)	<ul style="list-style-type: none"> – Administra els béns. – Distribueix la feina. – Mana. – Pren decisions. 	<ul style="list-style-type: none"> – No exerceix de marit. – No té responsabilitat sobre els fills. – Només exerceix la funció biològica de pare. – S'ocupa de l'educació dels nebots.
La nostra societat	<ul style="list-style-type: none"> – Realitza les tasques de casa. – S'incorpora al món laboral. – Té cura de l'educació dels fills. 	<ul style="list-style-type: none"> – Treballa fora de casa. – Participa en les tasques domèstiques cada vegada més. – Té cura de l'educació dels fills.

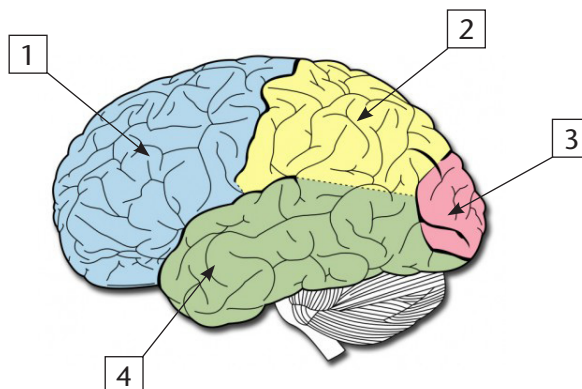
Cada resposta correcta es valora amb 0,5 punts.

SEGONA PART (B2)

De les cinc qüestions següents, escolliu-ne TRES.

1. La imatge següent representa l'escorça cerebral, que està constituïda per diverses regions específiques amb unes funcions determinades. Situeu en el dibuix el nom dels diferents lòbuls. A continuació, completeu la taula emplenant les caselles en blanc amb la definició de la funció corresponent a cada lòbul.

[2 punts]

1.	Lòbul frontal. Està associat amb les funcions mentals superiors: pensar, conceptualitzar i planificar. També té una funció important en la percepció conscient de les emocions.
2.	Lòbul parietal. Està associat a les sensacions corporals: el tacte, la temperatura, la pressió i les sensacions somàtiques.
3.	Lòbul occipital. És la zona de processament visual de l'escorça.
4.	Lòbul temporal. Rep sons i impulsos olfactivs i té centres que controlen la parla i la memòria.

Adjudiqueu 0,25 punts per la localització i 0,25 punts per cada definició.

2. Relacioneu els noms dels autors de la columna de l'esquerra amb els objectes d'estudi de les seves teories psicològiques, esmentades en la columna de la dreta. Empleneu les caselles en blanc amb la lletra corresponent a cada número.

[2 punts]

1. Ivan Petrovitx Pavlov	A. Teràpia centrada en el client.
2. Sigmund Freud	B. Estructura de la consciència.
3. Carl Rogers	C. Inconscient.
4. Jean Piaget	D. Constructivisme.
5. Wilhelm Wundt	E. Reflex condicionat.

1. 2. 3. 4. 5.

Cada resposta correcta es valora amb 0,4 punts.

3. Responen a les qüestions següents:

[2 punts]

- a) Esmenteu dues fases del procés perceptiu.

Detecció, transducció, transmissió, processament de la informació.

- b) Esmenteu dos procediments de condicionament instrumental.

Reforç positiu, reforç negatiu, entrenament per omissió, càstig, extinció.

- c) Indiqueu dos tipus de memòria a llarg termini.

Memòria declarativa, memòria procedimental, memòria episòdica, memòria semàntica, memòria explícita i memòria implícita.

d) Indiqueu dos tipus d'intel·ligència descrits per Howard Gardner.

Intel·ligència lingüística, intel·ligència lògica i matemàtica, intel·ligència espacial, intel·ligència musical, intel·ligència kinestèsica, intel·ligència intrapersonal, intel·ligència interpersonal, intel·ligència naturalista.

e) Esmenteu dos tipus de lideratge.

Lideratge autoritari, lideratge democràtic, *laissez faire* ('deixar fer').

Cada resposta correcta es valora amb 0,4 punts.

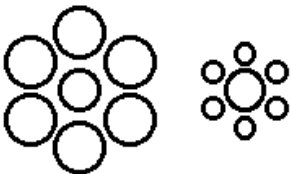

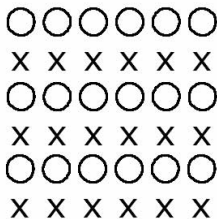
4. Completeu la taula següent amb la tipologia relativa als condicionaments clàssic i operant.
[2 punts]

	<i>Condicionament clàssic</i>	<i>Condicionament operant</i>
Naturalesa de la resposta	Involuntària o reflexa.	Voluntària o espontània.
Conducta	Responent.	Operant.
Paper de l'aprenent	Passiu.	Actiu.
Associació	Estímul-estímul.	Estímul-resposta.

Cada resposta correcta es valora amb 0,25 punts.

5. Relacioneu cadascuna de les lleis de la percepció de la columna de l'esquerra amb la imatge corresponent de la columna de la dreta. Empleneu les caselles en blanc amb el número corresponent a cada lletra.

[2 punts]

<p><i>a)</i> Llei de la proximitat</p>	<p>1.</p>
<p><i>b)</i> Llei de la similitud</p>	<p>2.</p>
<p><i>c)</i> Llei de la figura i el fons</p>	<p>3.</p>
<p><i>d)</i> Llei del contrast</p>	<p>4.</p>
<p><i>e)</i> Llei del tancament</p>	<p>5.</p>

a) *b)* *c)* *d)* *e)*

Cada resposta correcta es valora amb 0,4 punts.

